

Dramatické Studio

„ČIN“

v P r a z e

Repertoár „ČINU“ - podzim 1943

20. září v 19:30	Josef Heyduk	Kristla
27. září v 19:30	Josef Heyduk	Kristla
4. října v 19:30	Josef Heyduk	Kristla
11. října v 19:30	Marcel Hudec	Erinye
17. října Matiné v 10:30	Mir. Macháček Pavel Tkadlec	Láska Catullova Zkročení Satyra
18. října v 19:30	Marcel Hudec	Erinye
23. října ve 20	Věra Jakešová	Podzim tvého jara
25. října v 19:30	Marcel Hudec	Erinye
1. listopadu v 19:30	Josef Heyduk	Kristla
8. listopadu v 19:30	H. Drachmann	Byl jednou jeden král

**Na titulní straně VERONIKA OPATRŇÁ jako Alžběta
v Heydukově KRISTLE**

Foto Truneček

Baladický příběh na jevišti

Povídka Josefa Heyduka se mi dostala do rukou vlastně docela náhodou. A přece ihned po přečtení prvních stran jsem byl pevně rozhodnut, že se pokusím o divadelní úpravu tohoto příběhu o dívkách a cizinci, o milování, lásce a zradě. Když jsem se po čase a opět náhodou seznámil s panem Heydukem a dostal jeho svolení, vyrůstala již »Kristla« v mé jevištní fantasii do zcela určitých tvarů. Tak vzniklo dvacet obrazů krásného, plynulého dialogu, jímž je celá knižka prostoupena a na němž jediné stavím celou divadelní úpravu nejen dramaturgicky, ale i inscenačně a herecky.

Josef Heyduk napsal baladickou povídku kouzelného slova. Věřím, že teprve s jeviště si jasně uvědomíme jeho cenu. Krásná mluva a pečlivá dikce zde musí dominovat nad vlastním jevištním děním, protože »Kristla« není dramatem, ani jím nechce být, ale stojí i padá jen a jen řeč, která je půvabná pro sluch, malebná, ale i odlišné formy, zajímavé stavby a spojení a zejména; jsou to dialogy dramatického sestavení slov i situací, i když vlastní povídka nemá být plnokrevným dramatem.

Při své úpravě pro jeviště jsem se držel věrně předlohy J. Heyduka. Všechny dialogy, až na nepatrné spojení některých scén, jsou vybrány z jeho povídky. Jen místy jsou zkráceny a obroušena tam kde by jejich hojnost mohly být na škodu divadelnímu spádu hry. Vlastní píseň, tolikrát a v obměnách se opakující, v povídce není. Pro jeviště ji bylo nutno přesně zaznamenat, protože na mnohých místech dokresluje děj. Dopustil-li jsem se přikomponováním několika veršů hříchu na myšlenku autorově, prosím, aby mi to bylo odpuštěno. Snažil jsem se ze všech sil, abych jimi stavbu příběhu neporušil. Mnoho scén, jež mohly být vybrány, bylo nutno pro přílišnou délku hry vypustiti. Ty jsem pak nahradil vloženými větickami do původních dialogů, aby ani nepatrná část povídky nechyběla.

Foto Truneček

*Dagmar NEUMANNOVÁ a Děda PAPEŽ
v postavách Markéty a cizince*

Ve vlastní inscenaci je mi potřebnou pomůckou původní knížka Heydukova. Mnohé situace jsou přeneseny opět přesně podle ní, jiné jim blíže přizpůsobeny. Hlavní důraz kladu na mluvené slovo a pohyb herce. Nemáme-li dramatických situací, musíme si je sami hledat, právě tak, jako nemáme-li sdostatek dramatu, musíme upravovat povídky a romány. Netvrdím zda je to správné, ale vyžadují to, chci-li se držet všech dobrých rad a směrnic, nám již tolikrát připomenutých.

Nemalou důležitost v „Kristle“ má scénická hudba. Ota Lehner mi zkomponoval hudbu, která svou melodií i instrumentací odpovídá snovému zabarvení celého příběhu.

ŠTĚPÁN SKALSKÝ
(manžel)

LÍBA ZELENKOVÁ,
VĚRA MÜLLEROVÁ
(Anička a matka)

foto Truneček
LADUŠE ŠTEFLÍKOVÁ
(Kateřina)

A píseň dívek, v tolika obměnách a tóninách, prochází celou hrou jako osudový refrén, připomínající posláné celé balady.

Scéna pro „Kristlu“ byla pro malé jeviště tvrdým oříškem. V původním svém návrhu jsem vestavoval obrazy pod společný portál. Nevyhovovalo. Později jsem začal uvažovat o simultánní scéně, kterou jsem si, jen s nepatrnými obměnami, postavil v realistickém náznaku, snad trochu těžkou pro naše nevelké jeviště, ale přece doufám, výstižnou a zejména: praktickou pro svou režii a výlučně — funkční.

V hereckém obsazení kladu největší váhu na představitelky tří dívek. Jejich zcela odlišné a přece úplně stejné charaktery musí harmonovat v jeden životní tón, který nalézá melodickou i disharmonickou odezvu v postavě cizincově. Ostatní figury mají důležitost jen pro svůj vlastní výstup.

Asi tolik o své úpravě baladického snu o Kristle. Přál bych si, aby divák tleskal autorovi a ne hercům. Jeho slovo zasluhuje potlesku. Na konec mám snad právo na skromnou dedikaci: „Kristlu“ jsem dostal jako dárek. Jako dárek bych ji chtěl i dát...

Děda PAPEŽ.

DRAMATICKÉ STUDIO

Ředitel Děda Papež

„Čin“
v Praze

DIVADLO V PRAZE II., VE SMEČKÁCH 26

P R E M I E R A

JOSEF HEYDUK

KRISTLA

Baladický příběh podle stejnojmenné povídky ve 20 obrazech
Dramatisace a inscenace Dědy PAPEŽE — Scénická hudba Ota
Lehner — Kostýmy Jan Svátek — Masky Jaroslav Čermák

OSOBY:

Anička	Líba Zelenková
Markéta	Dagmar Neumannová
Alžběta	Veronika Opatrná
Matka Aniččina	Věra Müllerová
Kateřina	Laduše Šteflíková
Anežka	Věra Jakešová
Manžel Alžbětin	Štěpán Skalský
Cizinec	Děda Papež

Delší přestávky po 7., 12. a 19. obraze

Připravujeme drama Marcela Hudce ERINYE
Režie Miloš Vávra • Poprvé 11. října

Za novou metou

Čas rychle plyne a odnáší s sebou všechno to, co jsme tak rádi žili. Vzal s sebou i naši pátou sezonu, kterou jsme tolik milovali i v jejím slavnostním jubilejním hávu, i v prostých pracovních šatech. Od radostně vzrušených dnů srpnových, kdy jsme zahajovali v Hronově Jiráskovou „Kolébku“, přinesla nám řadu šedesáti představení, v nichž jsme se často dočkali značných úspěchů. Byly přirozené i nezdary, ale kdo z divadelního národa, a zvláště kdo z mladých lidí se jich uvaruje? Nikdo. A proto nebudeme nic vyčítat odcházející sezoně a půjdeme klidně dál, u vědomí, že nám nikdy nic nebylo darováno, a že to, co dnes znamenáme, jsme si vydobyli jen vlastním přičiněním. Do další práce nás budou doprovázet slova uznání, která pro nás na šesté valné hromadě „Činu“ měli pp. red. Niké Honcová a red. Bouška, naši čestní hosté, jedni z těch, kteří si k nám dovedli najít kladný poměr. Ale tím uznáním končí i všechny reminiscence a naše zraky se již upírají dopředu, aby si našly úkoly, které nás čekají.

Připravili jsme se na ně jak jsme jen dovedli. Především jsme si zdokonalili a upravili sál v Ženském klubu českém. Pořídili jsme nový portál, který dodá naší hrací ploše skutečného jevištního vzezření, zlepšili jsme osvětlovací park natolik, že doufáme v naprosté odstranění jakýchkoli příčin k výtkám činěným našim světlům a vymalovali jsme sál tak, aby v něm bylo útulno a milo poslouchat. To jsou hlavní body našich adaptací. Je ovšem přirozené, že vzhledem k nim jsme si zajistili možnost nerušeného provozu všech svých podniků tím, že jsme sál od Ženského Klubu najali na celé příští divadelní údobí. Tak jsme se stali domácími pány s vlastním jevištěm a ostatní zájemci se musí přizpůsobovat našim požadavkům. Věříme však, že sál nebude zahálet ani jeden den. Vždyť bude dávat vše, co si divadelník na malé komorní scéně může přát.

Se vším tím souvisí ovšem také úprava naší termínové listiny. Nebudeme hrát jako dosud vždy čas od času tři nebo čtyři večery za sebou, nýbrž pravidelně každé pondělí, podle možností střídavý repertoár. Rozšířeným plakátováním svých představení a pravidelnými zprávami v denním tisku doufáme získat co nejširší okruh veřejnosti a podchytit tak její zájem pro ochotnickou práci ve větším měřítku. Nechceme si hrát na profesionální divadlo. Chceme jen dokázat, kam až sahají možnosti herců z libosti, jejich oprávněnost, úkol i uměleckou odpovědnost.

V tom smyslu je také zaměřena naše dramaturgie. Jestliže až dosud většina amatérských scén více méně přejímala do svého programu hry oficiálních divadel, snažíme se proti tomu postavit vlastní repertoár, který především odpovídá duchu ochotnického jeviště. Je to svým způsobem hledání. Bylo s ním však již nutno jednou začít, abychom našli konečně odpověď na tolik těch pochybných slov, která o hercích-diletantech tak lehce plynou z úst i per skutečných divadelních estetiků a někdy i neodpovědných divadelních příživníků. Nebudu zde udávat přesný pořad her. Často nejne očekávanější okolnost zvrátí nejpevnější odhodlání. Proto je lépe neslibovat, ale pracovat. Jako malý příklad takového slibu, který nebylo možno splnit, je naše zahajovací představení, jímž měla být „Maryša“ bří. Mrštíků. Toto rozhodnutí bylo učiněno již v lednu t. r. Ale zatím nastudovalo hru Národní divadlo a nám nezbylo, než „Maryšu“, jež vyrostla během času pro nás skutečně v problém režijní i herecký, odsunout na druhou polovinu sezony, na kdy nám Národní divadlo ochotně dalo svůj souhlas k provedení. Vcelku bylo vybráno deset her a pro každou z nich stanovena hra náhradní. I naše literární matiné jsou

tentokrát zapojena těsněji do dramaturgické linky. Aby jim bylo možno věnovat pokud možno největší péči, snížili jsme jejich počet a vyhradili jim i eventuální večerní reprisy. Tak doufáme v pevné myšlenkové semknutí všech svých představení.

To jsou základní předpoklady pro příští práci. Jdeme do ní s chutí a s pevným odhodláním dojít až ke konci vytčené etapy. Budeme skromní. Spokojíme se, když z toho, co ještě zbývá vykonat na širokém poli divadelní činnosti, ubude aspoň čtvereční milimetr neobděláné půdy. A za tím půjdeme veškerou energií svých mladých let, svým nadšením pro ochotnické divadlo, půjdeme za tím láskou a prací.

Miloš VÁVRA.

DROBNOSTI

Na valné hromadě „Činu“, která se konala 29. června t. r., byl pro šestou sezonu schválen výbor Studia v sestavení: ředitel a dramaturg Děda Papež, jednatel Miloš Vávra, pokladní Líba Zelenková, člen výboru s funkcí zástupce v ÚMDOČ. Otakar Skalský. **Dále jmenoval ředitel pro 6. sezonu:** revisorem účtů Otakara Urbánka, pro propagaci a vedení kanceláře divadla (spolu s funkcí pokladníka při představeních) Premysla Neumanna, šéfem výpravy arch. Františka Marka, režiséry Miloše Vávru a Josefa Janouška, pomocnými režiséry Otakara Skalského a Jaroslava Šindlara, výtvarníky Jitku Bělskou, Dašu Faustusovou, Květu Schreiberovou, Rudolfa Knappa, Otakara Skalského, pro scénickou hudbu Otu Lehnery, Miroslava Žouželku a Rudolfa Knappa, lektorem „Činu“ Věru Jakešovou. Pro novou funkci vedoucích představení Bohumila Kučery a Otakara Skalského. **Soubor:** dámy: Faustusová Daša, Jakešová Věra, Müllerová Věra, Neumannová Dagmar, Opatrná Veronika, Šeborová Olga, Šindlarová Alena, Šteflíčková Laduše, Tomigová Eva, Vondráková Eva, Zelenková Líba; pánové: Brleek Miroslav, Havlík Jaroslav, Janoušek Josef, Karnecký Tadeáš, Knapp Rudolf, Kučera Bohumil, Lehner Ota, Macháček Miroslav, Modrý Jaromír, Papež Děda, Rytíř Jaromír, Skalský Otakar, Skalský Štěpán, Slabiňák František, Šindlar Jaroslav, Šlehoř Otakar, Vávra Miloš, Žouželka Miroslav. **Čestní členové:** Dr. Frůhauf Miloš, Ing. Papež Ota, Procházka Bohumil, Zeithammer Jiří. **Přispívající členové:** Brumlichová Věra, Král Jaroslav, Král Josef. **Spolupracovníci techničtí** (pro jeviště): Balcar Stanislav, Balcar Vratislav, Zvěřina Marion; (pro hlediště): Kadlecová Ema, Sovová Eva, Tomášková Jitka. **LITERÁRNÍ KLUB „Činu“** povedou v této sezoně Marcel Hudec a Miroslav Macháček. Členové: Jakešová Věra, Košáková J., Lorenzová Saša, March E. L., Mothejzík J. VI., Papež Děda, Roll František, Šlehoř Otakar, Uher Vilém, Vaněk Jan a Vávra Miloš.

Upozorňujeme! Počínaje dnem 20. září hraje „ČIN“ na svém jevišti v Ženském klubu ve Smečkách pravidelně každé pondělí. Vstupenky v předprodeji u Truhlářové a denně od 18 do 19 hodin v divadle.

Jako příští premieru připravuje režisér Miloš Vávra rukopisné drama Marcela Hudce ERINYE, které uvede na scéně Otakara Skalského poprvé 11. října. Hlavní postavy vytvoří Dagmar Neumannová, Líba Zelenková a Děda Papež. V dalších rolích Vondráková, Karnecký, Kučera, Lehner, Macháček a Vávra. Choreografická spolupráce Alena Šindlarová.

Divadelní a filmové kostýmy jen od

JANA SVÁTKA

Praha I., Perštýn 18, Husova 4. Tel. 35770

Malby pokojů provádí firma

J. SLABIHOUBEK

Praha XII., Höflerova 3. Telefon 513-16

Dobré šaty od krejčího

Josefa Průdka,

Praha XII., Schwerinova 22

Telefon 395-91

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33

Tiskopisy všeho druhu zhotoví Vám knihtiskárna

ANTONÍN STROJIL

Praha XIII.-Vršovice, Kodaňská tř. 11.

TELEFON 561-86

KLOBOUKY

HRABĚ

VINOHRADY